

PATVIRTINTA

Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos
finansų ministerijos generalinio direktoriaus
2016 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 1B-595

LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS VEIKLOS STRATEGIJA 2016–2020 METAMS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos muitinė – valstybės institucija, prižiūrinti tarptautinę prekybą. Būdama viena iš Europos Sąjungos valstybių narių muitinių administracijų, Lietuvos Respublikos muitinė prisideda prie sąžiningos ir atviros prekybos skatinimo, Europos Sąjungos vidaus rinkos veikimo, bendrosios prekybos politikos ir kitų su prekyba susijusių bendrųjų Europos Sąjungos politikos sričių priemonių įgyvendinimo, taip pat prie visos prekių tiekimo grandinės saugumo užtikrinimo.

Lietuvos Respublikos muitinė, įgyvendindama Europos Sąjungos muitų teisės reformą, ypač 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1; toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), nuostatas, siekdama sudaryti sąlygas verslo konkurencingumui augti, stiprinti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos finansinių interesų apsaugą bei gyventojų saugą ir saugumą tarptautinės prekybos grandinėje, parengė šią Lietuvos Respublikos muitinės veiklos strategiją 2016–2020 metams (toliau – Strategija).

Ši Strategija, tęsdama Lietuvos Respublikos muitinės veiklos strategijos 2011–2015 metams nustatytą uždavinių įgyvendinimą, numato strateginius tikslus ir uždavinius jiems pasiekti besikeičiančios ekonominės, politinės ir socialinės aplinkos sąlygomis.

2. Lietuvos Respublikos muitinės misija – teisėta, saugi, sąžininga ir sklandi tarptautinė prekyba Lietuvoje.

3. Lietuvos Respublikos muitinės vizija – išmani ir patikima valstybės institucija, sąžiningo verslo partnerė, tarptautinės prekybos priežiūros ekspertė, vertinama personalo, aukštesnių institucijų, partnerių ir visuomenės.

4. Lietuvos Respublikos muitinės vertybės:

- 4.1. pagarba žmogui ir valstybei;
- 4.2. profesionalumas;
- 4.3. partnerystė.

II SKYRIUS STRATEGINIAI TIKSLAI

5. Lietuvos Respublikos muitinės strateginiai tikslai:

- 5.1. gerinti sąlygas asmenims tinkamai ir patogiai atlikti muitinės formalumus;
- 5.2. stiprinti kovą su nesąžininga ir neteisėta tarptautine prekyba, nusikalstamumu ir grėsmėmis nacionaliniam ir tarptautiniam saugumui;
- 5.3. plėsti institucijos gebėjimus.

III SKYRIUS STRATEGINIAI UŽDAVINIAI

6. Strateginiam tikslui „Gerinti sąlygas asmenims tinkamai ir patogiai atlikti muitinės formalumus“ pasiekti keliami šie uždaviniai:

6.1. pertvarkyti ekonominės veiklos vykdytojų priežiūrą, laiku pritaikant muitinės veiklos procesus ir informacines sistemas Sąjungos muitinės kodekso nuostatomis įgyvendinti, gerinant muitinės teikiamas paslaugas, ypač elektroninėje erdvėje, taikant kitas administracinės naštos mažinimo priemones;

6.2. mažinti asmenų laiko sąnaudas muitinės formalumams atlikti, diegiant modernias kontrolės priemones ir sistemas, didinant tarptautinės prekybos proceso integralumą ir dalyvaujančių institucijų veiklos sąveikumą;

6.3. skatinti ekonominės veiklos vykdytojus naudotis lengvatomis ir supaprastinimais, plėtojant jų prieinamumą ir mastą, sisteminio tikrinimo ir savikontrolės principų taikymą, asmenų išankstinio rizikos vertinimo sistemą, partnerystės principais pagrįstą bendradarbiavimą, informuojant verslą apie muitinės lengvatų ir supaprastinimų taikymo naudą;

6.4. padėti asmenims laikytis teisės aktų, diegiant optimalius, aiškius ir vienodai visoje Lietuvos Respublikos muitinėje taikomus reikalavimus, plėtojant informavimą, konsultavimą, kitas metodines pagalbos ir prevencines priemones, gerinant asmenų aptarnavimą.

7. Strateginiam tikslui „Stiprinti kovą su nesąžininga ir neteisėta tarptautine prekyba, nusikalstamumu ir grėsmėmis nacionaliniam ir tarptautiniam saugumui“ pasiekti keliami šie uždaviniai:

7.1. taikyti daugialypį prekių tiekimo grandinės rizikos vertinimą, tobulinant muitinės rizikos valdymo sistemą, plėtojant informacijos ir duomenų, susijusių su rizika ir patikrinimų rezultatais, mainus su kitomis valstybės kontrolės ir teisėsaugos institucijomis bei kitų šalių muitinių administracijomis, gerinant duomenų kokybę, sisteminimą ir analizę, įgyvendinant kontrolės ir rizikos mažinimo priemones tinkamiausiu metu ir tinkamiausioje prekių tiekimo grandinės dalyje;

7.2. didinti muitinio tikrinimo veiksmingumą, perskirstant muitinės priežiūros veiksmus, taikomus prieš prekių pateikimą muitinei, muitinės formalumų atlikimo metu ir po prekių išleidimo, centralizuojant muitinės deklaracijų pateikimą ir jose esančios informacijos patikrą, pertvarkant teritorinių muitinių muitinio tikrinimo vietų veiklą, diegiant pažangias muitinio tikrinimo priemones ir būdus bei užtikrinant pakankamą pareigūnų skaičių;

7.3. mažinti akcizais apmokestinamų, draudžiamų ir ribojamų, pavojingų gyventojams ir aplinkai prekių nelegalaus pateikimo į rinką galimybes, stiprinant kriminalinę žvalgybą, pajėgumus ir gebėjimus aptikti, užkardyti ir atskleisti nusikaltimus elektroninėje erdvėje, didinant ikiteisminio tyrimo rezultatyvumą;

7.4. skatinti visuomenę netoleruoti kontrabandos ir kitokios neteisėtos prekių apyvartos, sukuriant ir platinant įvairias socialines antireklamas, aiškinant apie šių reiškinų ir tokiu būdu įsigytų prekių žalą Europos Sąjungos ir šalies biudžetui, sąžiningiems rinkos dalyviams, piliečių ir valstybės saugumui, skatinant asmenis informuoti Lietuvos Respublikos muitinę apie nusikalstamas veikas.

8. Strateginiam tikslui „Plėsti institucijos gebėjimus“ pasiekti keliami šie uždaviniai:

8.1. tobulinti Lietuvos Respublikos muitinės valdymą, optimizuojant muitinės veiklos procesus, pertvarkant Lietuvos Respublikos muitinę į vieną juridinį asmenį, išorinę ir vidinę komunikaciją grindžiant moderniais ir profesionaliais metodais, plėtojant projektų ir organizacinės rizikos valdymą, vidaus kontrolės sistemą, diegiant kitas priemones ir metodus veiklos rezultatyvumui ir efektyvumui didinti;

8.2. pritraukti ir ugdyti kompetentingą ir motyvuotą Lietuvos Respublikos muitinės personalą, diegiant Europos Komisijos parengtą pareigūnų kompetencijų modelį, šiuolaikiškus mokymo metodus, tobulinant muitinės pareigūnų kvalifikaciją, taikant įvairias skatinimo ir motyvavimo priemones, plėtojant korupcijai nepalankios, pasitikėjimu, profesionalumu ir pažanga grindžiamos darbo aplinkos kūrimą ir organizacinės kultūros formavimą, puoselėjant Lietuvos Respublikos muitinės vertybes ir įtvirtinant teigiamą Lietuvos Respublikos muitinės įvaizdį visuomenėje;

8.3. vystyti muitinės informacines sistemas, užtikrinant naujausių, įskaitant išmaniąsias, technologijų taikymą vykdant muitinės priežiūrą, perkeliant muitinės priežiūros priemones į elektroninę erdvę, didinant neintervencines tarptautinės prekybos priežiūros galimybes, integruojant veiklos ir informacinius procesus;

8.4. užtikrinti Lietuvos Respublikos muitinės funkcijoms vykdyti reikiamą infrastruktūrą, pasinaudojant visais galimais finansavimo šaltiniais infrastruktūros plėtrai ir atnaujinimui, laiku modernizuojant turimus pastatus, darbo vietas, aprūpinant muitinės įstaigas modernia muitinio tikrinimo ir kita muitinės veiklai reikalinga įranga bei transporto ir ryšio priemonėmis, efektyviai naudojant ir prižiūrint valdomą turtą, racionaliai ir taupiai naudojant finansinius išteklius;

8.5. stiprinti partnerystę su tarptautinę prekybą prižiūrinčiomis institucijomis ir susijusiomis organizacijomis, plėtojant struktūrinį bendradarbiavimą vietiniu, nacionaliniu, regioniniu ir tarptautiniu lygiu, palaikant konstruktyvius ir abipusiu pasitikėjimu grįstus santykius su aukštesnėmis institucijomis, gerinant tarpinstitucinių klausimų koordinavimą muitinės veiklos srityje, prisidedant prie Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslų įgyvendinimo, skleidžiant ir perimant gerąją patirtį, aktyviai dalyvaujant kompetencijų tinklų veikloje.

IV SKYRIUS KOKYBĖS KRITERIJAI

9. Lietuvos Respublikos muitinė įvertins strateginių tikslų pasiekimo lygį pagal šiuos kokybės kriterijus:

9.1. pagal Lietuvos Respublikos muitinės kompetenciją laiku įgyvendintų Sąjungos muitinės kodekso darbo programoje¹ nustatytų projektų dalis, proc. – 2020 m. – 100 proc.;

9.2. pasitikėjimas Lietuvos Respublikos muitine – 2020 m. – 60 proc. (2015 m. – 44 proc.²);

9.3. nelegalios tabako gaminių rinkos dalies Lietuvoje įvertinimas, proc. – 2020 m. – 15 proc. (2015 m. IV ketv. – 19,6 proc.³);

9.4. Lietuvos Respublikos muitinės personalo motyvacija darbui muitinėje gerėja 3 proc. kas dvejus metus, palyginti su ankstesnio tyrimo rezultatais.

V SKYRIUS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS

10. Lietuvos Respublikos muitinės vadovybė pagal kompetenciją įsipareigoja užtikrinti Strategijos įgyvendinimą ir informuoti aukštesnes institucijas apie jos įgyvendinimo svarbą verslo konkurencingumui, Europos Sąjungos ir Lietuvos finansinių interesų, rinkos, visuomenės ir aplinkos apsaugai, siekdama pakankamo finansavimo ir palaikymo jos įgyvendinimui.

11. Strategija įgyvendinama:

11.1. sudarant Strategijos įgyvendinimo priemonių planą, kasmet jį peržiūrint ir įvertinant pasiektą pažangą;

11.2. rengiant Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos metinį veiklos planą, struktūrinių padalinių ir muitinės įstaigų darbo planus, tikslinius priemonių planus bei kontroliuojant jų įvykdymą;

11.3. inicijuojant, rengiant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos muitinės veiklos ir IRT⁴ bei elektroninės muitinės projektus;

11.4. tobulinant Lietuvos Respublikos muitinės kokybės vadybos sistemą, išlaikant ir plečiant Muitinės laboratorijos akreditacijos sritį, užtikrinant Lietuvos Respublikos muitinės informacinių technologijų saugą;

11.5. efektyviai naudojant žmogiškuosius, informacinius ir valstybės finansinius išteklius.

¹ Nustatyta 2016 m. balandžio 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/578 (OL 2016 L99, p.6).

² Rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų kompanijos „Baltijos tyrimai“ apklausos, atliktos 2015 m. spalio 28 – lapkričio 8 dienomis naujų agentūros ELTA užsakymu, duomenys.

³ Tuščių pakelių tyrimas, „Nielsen“.

⁴ IRT – informacinių ir elektroninių ryšių technologijos.